

Udsatte

BØRN og UNGE

- et fælles ansvar

UDVIKLINGSMÆSSIGE BEHOV • FORELDREKOMPETENCER • FAMILIEFORHOLD

Information til kommunale samarbejdspartnere om Integrated Children's System (ICS)
– en helhedsorienteret tilgang til indsatsen for udsatte børn og unge

Indhold

Hvad er ICS?	3
ICS-trekanten	4
Hvordan kan du bruge ICS i samarbejdet med kommunen?	4
Hvordan arbejder den enkelte sagsbehandler med ICS?	4
Projekt DUBU? It-understøttelse af ICS i den kommunale forvaltning	6
Baggrunden for ICS i Sverige, England og Danmark	7

Udgiver:

KL, Weidekampsgade 10, 2300 Kbh. S
Socialministeriet, Holmens Kanal 22, 1060 Kbh. K

Udgivelsesår: 2007

Oplag: 6500 stk

Design: Wanek & Myrner

Fotograf: Michael Daugaard

Tryk: Chronografisk A/S

Publikationen kan bestilles hos:

Socialministeriet
Lovekspeditionen
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 33 92 93 26
(kl. 10.30-12.00 og 13.00-15.00)
E-mail: ktlex@sm.dk

Publikationen kan også hentes på
www.social.dk

Hvorfor denne pjece?

Pjecen henvender sig til dig, der som ansat i skole, daginstitution, sundhedspleje, fritidsklub eller lignende møder børn og unge i deres hverdag eller ved regelmæssig kontakt.

Formålet er at introducere dig til den socialfaglige metode "Integrated Children's System" (ICS), som sagsbehandleren i din kommune nu anvender på området for udsatte børn og unge, og som også giver dig en bedre mulighed for systematisk at beskrive barnets situation og behov, når du skal bidrage med viden om et barn eller en ung.

Hvad er ICS?

ICS står for Integrated Children's System og hjælper sagsbehandleren med at anlægge den helhed i sagsbehandlingen, som er nødvendig i arbejdet med udsatte børn og unge, og som lovgivningen både kræver og forudsætter. I det arbejde er din indsigt og viden vigtig, når et barn eller ung trænger til særlig støtte.

Det handler om at forbedre kvaliteten i de forskellige faser i sagsbehandlingen, både ved henvendelse og underretning, ved § 50-undersøgelser, og når en eventuel indsats skal planlægges og iværksættes. ICS danner igen grundlaget, når der på et senere tidspunkt skal følges op på en konkret indsats.

Anvendelsen af ICS har bl.a. til formål at understøtte:

- Systematik og helhedsbetragtning i sagsbehandlingen
- Inddragelse af både det enkelte barn eller den unge og forældrene i sagsbehandlingen
- Det tværfaglige samarbejde mellem fagpersoner i daginstitutioner, skoler m.m. og kommunens sagsbehandler

ICS-trekanten

Integrated Children's System bygger på, at udviklingen hos barnet eller den unge formes i samspillet mellem tre hovedområder:

- De udviklingsmæssige behov hos barnet eller den unge
- Forældrenes forældrekompetencer
- Faktorer i familien og dens omgivelser

Tilsammen danner de tre hovedområder ICS-trekanten, der illustrerer den helhedsbetragtning, som sagsbehandlingen baseres på. Punkterne langs trekantens sider er på samme tid en uddybning af de seks punkter, som kommunens § 50-undersøgelse skal omfatte ifølge anbringelsesreformen, der trådte i kraft i januar 2006.

Hvordan kan du bruge ICS i samarbejdet med kommunen?

Det tværfaglige samarbejde mellem kommunens sagsbehandler og skolen, daginstitutionen, fritidshjemmet eller sundhedsplejen er en af grundstenene i ICS-tankegangen.

ICS-trekanten danner udgangspunkt for udviklingen af et fælles begrebsapparat i samspillet mellem kommunens sagsbehandlere og de medarbejdere, der til dagligt arbejder med børn og unge. Som et led i det fælles begrebsapparat er der udviklet faste statusudtalelser for både skole, fritidshjem og daginstitution, som du kan bruge, når du skal bidrage med viden om et barns situation.

Eksempelvis støttes den enkelte skolelærer i systematisk og detaljeret at beskrive barnet eller den unges præstation og indlæring, relationen til kammerater og lærere samt de eventuelle initiativer, som skolen har taget for at støtte barnet eller den unge.

Tilsvarende støttes personalet i daginstitutionen eller dagplejen i at beskrive, hvordan og i hvilken sammenhæng det enkelte barn her opleves. Det vil blandt andet sige, om barnets udvikling er alderssvarende både socialt, motorisk, følelsesmæssigt og sprogligt.

Statusudtalelsen sikrer også, at barnet beskrives i forhold til, hvordan det fungerer i daginstitutionen eller dagplejen. Det er for eksempel på områder som mad og måltider, søvn og hvile, toiletbesøg, hygiejne, leg, relationer til andre børn, kontakt til voksne i institutionen, aflevering og afhentning osv.

Ved at anvende ICS-statusudtalelsen udarbejdet for dit fagområde giver du således kommunens sagsbehandler mulighed for at udøve en bedre sagsbehandling, der sætter barnet eller den unges behov i centrum.

Hvordan arbejder den enkelte sagsbehandler med ICS?

I praksis betyder ICS, at den kommunale sagsbehandler i forbindelse med en § 50-undersøgelse undersøger barnet eller den unges behov og udvikling inden for følgende områder (venstre side af ICS-trekanten):

- Sundhedsforhold
- Skoleforhold og læring
- Fritidsforhold og venskaber
- Udvikling og adfærd
 - Følelsesmæssig og adfærdsmæssig udvikling
 - Identitet
 - Social fremtræden
 - Selvstændighed
- Familieforhold – familierelationer

I forlængelse heraf undersøges forældrenes evner til at imødekomme barnets behov (højre side af ICS-trekanten) samt familiens og omgivelsernes påvirkning (bunden af ICS-trekanten).

Samlet set danner ICS-trekanten en ramme om arbejdet med at indhente, beskrive, analysere og vurdere de informationer, som er fremkommet i forbindelse med en § 50-undersøgelse. Den bliver på den måde en faglig referenceramme, som både sagsbehandlere og andre faggrupper kan bruge, når de skal tænke og tale om udsatte børn og unges behov. Samtidig giver ICS-trekanten en struktur for, hvordan sagsbehandleren skal planlægge og følge op på en eventuel indsats.

Sundhedsforhold
Skoleforhold og læring
Fritidsforhold og venskaber
Udvikling og adfærd

- Følelsesmæssig og adfærdsmæssig udvikling
- Identitet
- Social fremtræden
- Selvstændighed

Familieforhold – Familierelationer

Barnets udviklingsmæssige behov

Forældrekompetencer

Grundlæggende omsorg
Sikkerhedsaspekter
Følelsesmæssig varme
Stimulering
Vejledning og grænsesætning
Stabilitet

BARNETS VELFÆRD

Familieforhold - familie og omgivelser

Familiens historie og funktion
Slægtninge og andre i familiens netværk
Boligen
Beskæftigelse
Økonomi
Familiens relationer til omgivelserne

- Familiens sociale integration
- Lokalsamfundsressourcer

Projekt DUBU?

It-understøttelse af ICS i den kommunale forvaltning

DUBU står for Digitalisering – Udsatte Børn og Unge og er fællesbetegnelsen for et fællesoffentligt projekt, hvor Socialministeriet, KL og seks kommuner er gået sammen om at udvikle et it-understøttet sagsbehandlersystem, der med ICS som faglig ramme skal løfte sagsbehandlingen på børne- og ungeområdet.

Målet er øget systematik, helhedsbetragtning og kvalitet i

sagsbehandlingen, samtidig med at mulighederne for at få overblik over økonomi og trække statistik på tværs af sager forbedres.

De seks kommuner er:

Frederiksberg Kommune
Holbæk Kommune
Middelfart Kommune
Næstved Kommune
Roskilde Kommune
Silkeborg Kommune

De seks pilot-kommuner anvender fra 2007 ICS som faglig forståelsesramme for undersøgelser af udsatte børns og unges forhold og ved iværksættelse af og opfølgning på eventuelle indsatser. Det it-baserede sagsbehandlersystem, som understøtter ICS, forventes implementeret primo 2009.

Nye kommuner kan løbende tilslutte sig projektet.

Baggrunden for ICS i Sverige, England og Danmark

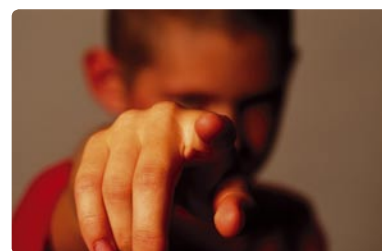
ICS er forskningsbaseret og udviklet i England på opdrag af Department for Education and Skills (tidl. Department of Health). ICS er en videreudvikling af "Looking after Children System" (LAC) og "Framework for the Assessment of Children in Need and their Families" (FACNF).

Den grundlæggende tankegang i ICS er udviklingsøkologisk. Det vil sige, at børns og unges udvikling ses som et resultat af samspillet mellem en række faktorer knyttet såvel til barnet eller den unge som til dets omgivelser. De udviklingsøkologiske teorier suppleres med teorier om tilknytning, kritiske perioder i barnets udvikling, risiko- og beskyttelsesfaktorer, sårbarhed og modstandskraft m.fl.

I Sverige har Socialstyrelsen med afsæt i ICS udviklet BBIC (Barnets Behov i Centrum), som er blevet implementeret i en række kommuner landet over.

I Danmark har Projekt DUBU i samarbejde med forskere på børneområdet og de seks projektkommuner inddraget de udenlandske erfaringer og foretaget en række tilpasninger af ICS til dansk lovgivning og forhold. Derudover er projektet løbende blevet tilpasset i takt med implementeringen og erfaringerne i projektkommunerne.

Vil du vide mere om Projekt DUBU og ICS, kan du besøge Socialministeriets hjemmeside: www.social.dk. Klik ind under 'Udsatte børn og unge' og videre på 'Digitalisering – udsatte børn og unge'.

Udsatte
BØRN og UNGE
- et fælles ansvar

